

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

A Nemzeti Választási Bizottság 755/2018. számú határozata

A Nemzeti Választási Bizottság az Inform Média Lapkiadó Kft. [4031 Debrecen, Balmazújvárosi út 11., a képviseletében eljár: Jókay & Társay Ügyvédi Iroda (a továbbiakban: Beadványozó)] által benyújtott fellebbezés tárgyában – 13 igen és 1 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei 02. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (a továbbiakban: OEVB) 48/2018. (IV.08.) számú határozatát részben megváltoztatja, a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt alapelv megsértését megállapítja arra vonatkozóan, hogy a Kelet-Magyarország című napilap 2018. április 7-i lapszámában túlnyomóan a FIDESZ-KDNP jelölő szervezetek nyilatkozatai és jelöltjeinek fényképei láthatók.

A Nemzeti Választási Bizottság mellőzi a további jogszabálysértéstől való eltiltás jogkövetkezményét, egyebekben az OEVB határozatát helybenhagyja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest, Pf.: 547., e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. április 17-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[Az első fokon eljáró választási bizottság döntése és az azt megalapozó tényállás]

[1]Dr. H. L. (a továbbiakban: Kifogást tevő) 2018. április 5-én kifogást nyújtott be az OEVB-hez. Kifogásában a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással a Kelet-Magyarország napilap 2018. április 7-i

számát megjelölve azt sérelmezte, hogy az újságban szereplő nyilatkozata kis terjedelmű, illetve a jelölő szervezetei és az azokat képviselő személyek nyilatkozatai nem olvashatóak.

[2]Kifogásában számos, a megjelölt lapszámban található cikket sérelmezett. A kifogásában részletesen hivatkozott cikkekkel azt kívánta alátámasztani, hogy az egyoldalúan, a FIDESZ-KDNP jelöltjeit egyéb jelölő szervezetek jelöltjeihez képest jóval gyakrabban bemutatva az újság megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontját, az esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek közötti választási eljárási alapelvet.

[3]Kifogást tevő a címlapon kezdődő, a FIDESZ-re való szavazásra buzdító miniszterelnöki cikk mellett külön sérelmezte, hogy a címlapon más pártok miniszterelnök jelöltjei nem láthatóak, valamint a címloldal alján található hirdetés színvilágában a Fidesz logójának megfelelő azonos narancssárga színt használja. Kifogást tevő álláspontja szerint, mivel nem derül ki, hogy mely szervezet a hirdetés megrendelője, azaz kinek a megbízásából készült”, ez sérti a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 32. § (4) bekezdésében foglaltakat, illetve a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjait, valamint a Ve. 148. § szakaszát is.

[4]A Kúria Kvk.III.37.421/2018/8. számú határozatára hivatkozva Kifogást tevő hangsúlyozta, hogy a 14. oldalon a Magyarország Kormánya STOP feliratú plakátja látható, amely hirdetés jogsértő mivoltáról az online sajtó már 2018. április 7-én 17:00 órakor, tehát a napilap lapzártája előtt beszámolt.

[5]Kifogást tevő kérte az OEVB-től a jogszabálysértés tényének megállapítását, a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől, valamint pénzbírság kiszabását.

[6]Az OEVB 48/2018. (IV.04.) számú határozatában a kifogásnak helyt adott. Álláspontja szerint a kifogásolt lapszám tartalmát tekintve a FIDESZ-KDNP jelölő szervezetet népszerűsítő cikkei, írásai kirívóan nagyobb terjedelemben jelentek meg, mint a jelölt vagy jelölő szervezet esetében. A lapszám így alkalmas arra, hogy megbontsa a jelölő szervezetek és a jelöltek egyenlő esélyét a választói akarat formálásban. Az OEVB megállapította a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának, az esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek közötti választási eljárási alapelv sérelmét a STOP-kampánnyal és a FIDESZ-KDNP jelöltjeit népszerűsítő cikkekkel kapcsolatban. Az OEVB a Kelet-Magyarország napilapot a további jogsértéstől eltiltotta kettőmillió forint bírságot szabott ki, valamint kötelezte a Kelet-Magyarország napilapot a határozat rendelkező résznek közzétételére.

II.

[A fellebbezés tartalma]

[7]Beadványozó 2018. április 11-én 14 óra 42 perckor fellebbezést nyújtott be az OEVB 48/2018. (IV.08.) számú határozata ellen. Fellebbezésében előadta, hogy az OEVB a Kelet-Magyarország napilapra rótt bírság kiszabásával jogsértő helyzetet teremtett, mivel a Ve. 221. § (1) bekezdése csak választópolgárok, jelöltek, jelölő szervezetek,

természetes személyek és szervezetek részére biztosítja a jogot a határozat elleni fellebbezésre. Véleménye szerint a kiszabott bírság sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését, a jogorvoslathoz való alapjogot is.

[8]A „STOP hirdetéssel” kapcsolatban Beadványozó előadta azon álláspontját, hogy a tényállás felderítése kapcsán az OEVB nem tett eleget a Ve. 46. § d) da) és dc) pontjában foglalt követelményeknek, nem rögzítette megfelelően az általa megállapított tényállást, a jogsértés megállapítására vezető szempontokat és tényeket. A fellebbezés érvelése rámutat arra, hogy a Kúria tárgyban hozott végzéséről nem értesültek, az nem őket kötelezte, az a lapzárta után született, valamint nem tekintik úgy, hogy a döntéssel végleg lezárult volna az ügy jogi megítélése. A fellebbezésben Beadványozó a fentiekén túl a Kifogást tevő által jogsértőnek megjelölt cikkekre vonatkozóan azt igyekszik alátámasztani, hogy különböző okokból, de nem tekinthető kiegyensúlyozatlannak egyes jelölő szervezetek jelöltjeinek, képviselőinek kirívó szerepeltetése a választási kampányban.

[9]A bírság kiszabása szempontjainak körében Beadványozó hangsúlyozta, hogy nem szándékosan tanúsítottak jogsértő magatartást a STOP hirdetés közzétételével, korábban még nem marasztalták őket el, valamint az OEVB az eset összes körülményeinek mérlegelése nélkül döntött a közel maximális bírság kiszabása mellett.

[10]Beadványozó kérte a Nemzeti Választási Bizottságtól, hogy változtassa meg az OEVB határozatát, és mellőzze a jogszabálysértéstől eltiltást, a határozat rendelkező részének közzétételére vonatkozó kötelezést, valamint törölje el a kiszabott bírságot.

III.

[A Nemzeti Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[11]A fellebbezés részben alapos.

[12]A Ve. 231. § (4) bekezdése alapján a fellebbezés elbírálása során a választási bizottság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást vizsgálja. A Nemzeti Választási Bizottság rögzíti, jelen jogorvoslati eljárás tárgya a Kelet Magyarország című napilap április 7-i számának tartalma.

[13]Beadványozó fellebbezésében elsőként előadott, a Ve. szabályozását – a 221. § (1) bekezdést – célzó kételyeire a Nemzeti Választási Bizottság megjegyzi, hogy a választási bizottság elsőfokú határozata ellen a fellebbezést benyújtók lehetséges alanyi körét a Ve. az érintettség szempontjából is tartalmazza. Tekintettel arra, hogy Beadványozó a kifogásolt sajtótermék kiadója, így a Ve. 221. § (1) bekezdésében megnevezett, „az ügyben érintett jogi személy”-ként a jogorvoslati kérelem benyújtására jogosult.

[14]Kifogást tevő a kifogásolt sajtóterméket a választási kampányban való, választási eljárási alapelvekbe ütköző jellegéhez kapcsolódóan támadta. A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy a lapkiadó tevékenységét a választási kampányban való részvétellel összefüggésben arra – mint ágazati jogszabály – az Mttv. és a

sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) rendelkezései is irányadóak. A Ve. 151. § (1) bekezdése alkalmazásában a sajtó választási kampányban való részvételével kapcsolatban a Ve. rendelkezéseinek érvényre juttatása vizsgálendő az Mttv. és az Smtv. általános, alapelvi szabályaira figyelemmel.

[15]A sajtótermék fogalmát az Mttv. 203. § 60. pontja az alábbiak szerint határozza meg: sajtótermék a napilap és más időszaki lap egyes számai, valamint az internetes újság vagy hírportál, amelyet gazdasági szolgáltatásként nyújtanak, amelynek tartalmáért valamely természetes vagy jogi személy szerkesztői felelősséget visel, és amelynek elsődleges célja szövegből, illetve képekből álló tartalmaknak a nyilvánossághoz való eljuttatása tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából, nyomtatott formátumban vagy valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül. A szerkesztői felelősség a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzésért való felelősséget jelenti, és nem eredményez szükségszerűen jogi felelősséget a sajtótermék tekintetében. Gazdasági szolgáltatás az önálló, üzletszerűen - rendszeresen, nyereség elérése érdekében, gazdasági kockázatvállalás mellett - végzett szolgáltatás.

[16]A Nemzeti Választási Bizottság az Mttv.-ben és az Smtv.-ben foglalt alapelvek, valamint a Ve. rendelkezései és alapelveivel összefüggésben az alábbiakat állapítja meg. Az Mttv. a sajtóterméket kiadók részére biztosítja a szerkesztői szabadságot, aminek mintegy garanciáját adja az Mttv. 7. §-ának, és a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának rendelkezése. A Nemzeti Választási Bizottság és a Kúria következetes gyakorlata rámutat azonban, hogy a választási kampányban a szerkesztési szabadság korlátját jelentik a Ve. alapelvei, így azok figyelembe vételétől a sajtótermék szerkesztése során nem lehet eltekinteni.

[17]A Nemzeti Választási Bizottság álláspontja szerint a kifogás számos, részletesen megjelölt cikket mutat be az esélyegyenlőség választási alapelve sérelmének illusztrálására a sérelmezett egyetlen lapszámban. Az OEVB és a Nemzeti Választási Bizottság megítélése egyezik abban, hogy a FIDESZ-KDNP-hez köthető politikusok, akik bár a lapszámban többféle minőségben tűnnek fel, szereplési túlsúlyuk azonban szembeötlő és egyértelmű, így az esélyegyenlőség választási eljárási alapelveinek sérelme kétség kívül megállapítható.

[18]Beadványozó helytállóan hivatkozott arra, hogy a címloldalon található, „929680” azonosító számú hirdetés nem köthető jelölő szervezethez. A szóban forgó hirdetésben a narancssárga szín szerepeltetése nem elegendő ahhoz, hogy azt jelölő szervezethez lehessen kötni, ezáltal az nem alkalmas választópolgárok befolyásolására a választási kampányban, így ezen hirdetéshez kapcsolódóan jogsértés nem állapítható meg.

[19]A Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának vizsgálata a jelölő szervezetek vagy jelöltek viszonyában értelmezhető, a számukra biztosított feltételek és eszközök tekintetében. A Bizottság álláspontja szerint, függetlenül attól, hogy a kormánypárti politikusokat miniszterelnökként, képviselőjelöltként, vagy képviselőként jelenítette meg a lapszám, jelenlétük kirívóan nagyobb terjedelemben lett leköszölve a lapszámban, mint más jelölő

szervezeteké és képviselőiké. A Nemzeti Választási Bizottság úgy foglal állást, hogy ezen kiegyensúlyozatlanságból – mely a szavazás napja előtti, utolsó lapszámban történt – okszerűen és kétség kívül következik a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának sérelme.

[20]A Bizottság a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának, a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség sérelmének megállapítása mellett figyelemmel volt arra, hogy a jogsértés a kampányidőszak legvégén, a szavazás előtti napon valósult meg, a következő lapszám a választás napját követően fog megjelenni, így az esélyegyenlőség helyreállítására jelen kampányidőszakban már nem volt lehetőség.

[21]A Nemzeti Választási Bizottság a fentiekben kifejtett indokok miatt a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

IV.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[22]A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontján, a 151. § (1) és (2) bekezdésén, 218. § (2) bekezdés d) pontján, 221. § (1) bekezdésén, 231. § (4) bekezdésén és az (5) bekezdés b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén, az Mttv. 7. §-án és a 203. § 60. pontján, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. április 14.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke